

Vorm = inhoud (2)

Zoals gezegd: *a movie is not about what it is about, but it is HOW it is about what it is about.*

Een fragment uit een film van een genie. Want dan is het mooi zoeken naar dat HOW: Manhattan van Woody Allen. Vooral als hij dan ook nog in deze film samenwerkt met een ander genie, cameraman Gordon Willes (the Godfather trilogie, etc.) wordt het opletten geblazen.

Een pizzeria. De 42-jarige Isaac (Woody) heeft een relatie met Tracy, 17 lentes jong (*does it ring a bell?*). Zij is erg verliefd op Woody. Maar hij heeft zojuist Diane Keaton ontmoet. En die is, zo denkt hij, natuurlijk veel meer een vrouw van zijn kaliber: intellectueel, moeilijk, slim, gevat. En Tracy? Ach ja, Tracy is nog zo naïef en 17! Kijk goed:



Woody:



Tracy:

Qua vorm wordt – brutaal – steeds meer dan de helft van het beeld afgedekt door het onscherpe hoofd van een van hen. Het focust onze blik op hun beider gezichten. Tracy zit daarbij iets hoger en visueel met haar hoofd tegen zijn hoofd aan; er is grote intimiteit wat haar betreft.

Bij Woody zien we achter hem nog een vrouw zitten. En een verticale lijn tussen hem en Tracy. Verticalen in het kader zijn er bij film nooit zomaar en duiden vaak op afsplitsing, separatie. En ook is er bij hem ruimte tussen zijn hoofd en dat van haar. Dat wil zeggen minder intimiteit, want enige afstand. Woody doet er nog een positief schepje bovenop:



Woody:

Dan begint Tracy over Londen. Ze kan er voor een studie heen.



Tracy:

Ineens is er ook in haar achtergrond een verticale lijn zichtbaar en een etende vrouw. Woody is misschien maar 5 cm naar links opgeschoven en zodoende is er ook ruimte (afstand) in haar kader tussen hen.

Woody reageert enthousiast; hij krijgt zijn handen vrij voor Keaton.



Woody:



Tracy:

Maar zij probeert in haar kader gelijk visueel de ontstane afstand weer te verkleinen. Door hoe de cameraman haar filmt, wordt duidelijk wat zij wil. In dit kader raakt haar hoofd weer het zijne, net als in het eerste kader en is de achtergrond weer weg. Woody reageert op haar smeekbede met een felle hoofdbeweging (en creëert nog meer afstand). Als dan ook nog de vrouw in zijn kader opstaat en weggaat, lukt het Tracy in de navolgende kaders niet meer om het ontstane gat te dichten.



Vergezocht? Ga (nog maar eens) kijken, onderga de film, voel en ervaar de vaak sterke emoties en zie (liefst pas bij een tweede keer) dat hun inhoud onder andere door deze geniale vorm-subtiliteiten wordt opgewekt.

gdegraaff@villamedia.nl

GERT DE GRAAFF
freelance docent beeldtaal

